

Jatkosodasta...

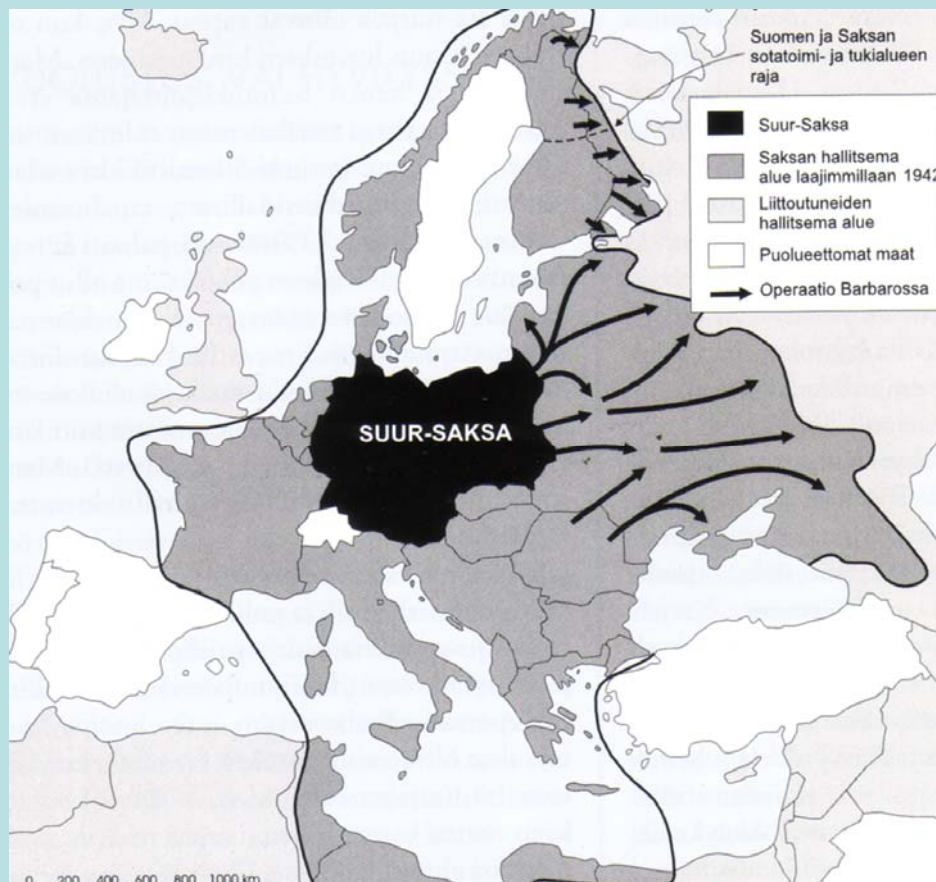
Presidenttifoorumi 19.11.2008

Henrik Meinander

Kävikö Suomi erillissotaa?

- Väittely aiheesta nykyään lähinnä poliittinen
- Tutkimukset ovat osoittaneet, Suomen olleen täysin riippuvainen Saksasta sotilaallisesti ja taloudellisesti
- Suomi Saksan tärkein liittolainen sen itäsodassa, siksi Saksa rahoitti Suomen sodankäyntiä
- Itärintama sodan päänyttämö Euroopassa. Suomen armeija satoi vähintään 16 neuvostodivisioonaa
- Suurvalloille sota Pohjolassa kyse Leningradin, Itämeren, Ruotsin malmikenttien ja Pohjois-Atlantin hallinnasta

Erillissodan karttasta...

Sotavangit ja ihmislouvatukset

- Teema vahvasti nousussa Euroopassa, tutkimusta sodasta yhteisenä tragediana
- ”Suomi, sotavangit ja ihmislouvatukset” -projektin uudet julkaisut tarkentaneet olennaisesti kuvaa
- Suomessa sotavankien ravitseminen ja kohtelu ajoittain selvästi ala-arvoista. Lähemmäs 30 % kuolivat vankeudessa (19 000)
- Ihmislouvatukset Saksaan (2 800) ja Neuvostoliittoon (55 000) osa sodan kokonaisuutta. Omia kansalaisia suojeltiin, muista luovuttiin riippuen poliittisesta tilanteesta

Kokemukset sodan arjesta

- Sotahistorian uudet aallot: kokemushistoriaa, mikrohistoriaa, naisten, lasten, vankien, vähemmistöjen historiaa
- Yhteiskunnallisesti välttämätön, tieteellisesti innovatiivinen laajennus sotahistoriassa
- Haasteena lisääntyvä pirstoutuneisuus:
"All classes/groups write their own collective autobiographies" (Keith Jenkins)
- Myös uusi sotahistoria yllättävän kansallinen näkökulmastaan

Sodan historiakultturi

- Historiakulttuuri on ”historiallisen tietoisuuden tuottamat historialliset muistelot ja miellelyhtymät” (Jörn Rüsen)
- Jatkosota edelleen suomalaisten keskeisin yhteinen kokemus
- Postmoderni piirre: suuri kertomus pirstoutuu, polarisoituu, moralisoituu
- Kaksi ääripäätä kansalaiskeskustelussa:
 - 1) Oikeutettu erillissota, torjuntavoitto 1944, sotasyllisten rehabilitointi
 - 2) Suomi Natsisaksan käytyri, osasyllinen Holocausttiin